



Centrum služeb pro podnikání s.r.o.

DAŇOVÝ SPECIALISTA



© Centrum služeb pro podnikání s.r.o., 2019

Adresa:

Fügnerovo nám. 1866/5
Praha 2

Tel. čísla:

(+420) 605 403 895
(+420) 775 583 697

Webové stránky:

www.sluzbyapodnikani.cz

OBSAH

Ostatní daně.....	1
Ostatní daně - příklady	12
Ostatní daně - řešení příkladů	16
Daň z příjmů fyzických osob	19
Daň z příjmů fyzických osob - příklady	26
Daň z příjmů fyzických osob - Řešení.....	29
Daň z příjmů právnických osob.....	33
Daň z příjmů právnických osob - příklady	38
Daň z příjmů právnických osob - řešení příkladů	43

OSTATNÍ DANĚ

I. Úvod

1. Funkce a vlastnosti daní

Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.

Daně jsou nejdůležitějším příjmem veřejných rozpočtů. Jsou nástrojem ekonomické politiky státu a jako takové plní celou řadu funkcí.

Veřejným rozpočtem rozumíme nejen státní rozpočet, ale i rozpočty na všech stupních státní správy, od rozpočtů měst, obcí až po celostátní rozpočet případně další rozpočty (např. fondy zdravotních pojišťoven).

Z toho vyplývá, že daněmi jsou i příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, cla, místní poplatky, dálniční známky a podobně.

2. Základní pojmy

Při určování daňových povinností je třeba vždy zákonem určit kdo, z čeho, kolik a jakým způsobem platí daň. Zároveň jsou stanovena pravidla pro účastníky daňového řízení.

Daňový subjekt je právnická nebo fyzická osoba, na níž se daň vztahuje, tj. je povinná daň odvádět nebo platit.

Daňové subjekty dále členíme z hlediska konstrukce a placení daní **na poplatníky a plátce daně.**

Poplatník je daňový subjekt, jehož předmět (příjem, majetek) je podroben dani.

Podstatou je, že je to právě jeho příjem nebo majetek, který je podroben dani. Zpravidla je také povinen daň sám zaplatit.

Plátce daně je daňový subjekt, který je povinen odvést do veřejného rozpočtu daň vybranou od jiných subjektů nebo sraženou jiným poplatníkům.

Stát počítá s tím, že plátce sice daň odvádí, ale má reálnou možnost ji převést na jiný subjekt. Plátce v tomto případě odvádí vybranou daň od jiných subjektů prostřednictvím ceny své produkce.

Existují případy, kdy subjekt, který vyplácí poplatníkovi příjem (plátce daně), před jeho výplatou srazí daň a odvede ji na místo poplatníka. Tento typ výběru daně nazýváme **srážka daně u zdroje.**

Správce daně je správní orgán, který je pověřen správou daní.



Existuje několik soustav správních orgánů, mezi něž je správa daní rozdělena podle daní, které spravují.

Zdaňovací období je pravidelný časový interval, za který nebo na který se daň vybírá.

Základním zdaňovacím obdobím je dvanáct měsíců, zpravidla kalendářní rok. U některých druhů daní je zdaňovacím obdobím kalendářní čtvrtletí nebo měsíc.

3. Základ daně

Základem daně je předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách, upravený podle zákonných pravidel.

Předmětem daně je:

- příjem
- majetek
- spotřeba
- ostatní

Aby se předmět zdanění mohl stát základnou pro výpočet daně a zároveň se daňový subjekt nemohl vyhnout zdanění, je zapotřebí jej přesně definovat. K tomu nám slouží další upřesnění.

Vynětí z předmětu daně nám určuje hranici, za kterou už předmět daně nesahá. To, co není předmětem daně jedné, může být předmětem daně jiné.

Osvobození od daně definuje tu část předmětu daně, kterou daňový subjekt do základu daně nezahrnuje. Daň se z ní nevybírá. Na rozdíl od vynětí, osvobozená část předmětu daně již nemůže podléhat jiné dani. Zůstává stále předmětem daně, ale je od daně osvobozena.

Osvobození od daně může být:

- úplné
- částečné
- podmíněné

K zamezení neefektivních výběrů velmi malých výší daně je stanoveno nezdánitelné minimum.

4. Optimalizace daňové povinnosti

Daň jako povinná platba je chápána jako náklad. Každý daňový subjekt se snaží tento náklad minimalizovat, tj. zaplatit co nejnižší daň. Minimalizace daňové povinnosti v jednom zdaňovacím období u jedné daně však nemusí být v delším časovém období optimálním řešením. Při hledání optimálních variant je třeba přihlédnout k různým faktorům, jako je vhodná forma podnikání, uzavření vhodné smlouvy, dluhovému financování, využití odpočtů,



investování do cenných papírů, u fyzických osob i k využívání časových testů či uplatnění výdajů paušálem apod.

Optimalizace daňové povinnosti by však měla probíhat pouze v mezích zákona a neměla by být daňovým únikem.

5. Rozdělení daní

Základní členění daní je na přímé a nepřímé.

Daně přímé platí poplatník na úkor svého důchodu a nemůže je převést na jiný subjekt.

Daně nepřímé sice odvádí plátce, ale nesnižuje se mu tím jeho vlastní důchod, daň je přenesena na jiný subjekt.

Daně přímé dále členíme na:

- a) daně z příjmů
 - daň z příjmů fyzických osob
 - daň z příjmů právnických osob
- b) daně majetkové
 - daň z nemovitých věcí (daň z pozemků, ze staveb)
 - daň z nabytí nemovitých věcí

Daně nepřímé dále členíme na:

- a) daně ze spotřeby univerzální
 - daň z přidané hodnoty
- b) daně ze spotřeby selektivní
 - spotřební daně
 - energetické (ekologické) daně
 - daň silniční



II. Daňový řád

1. Základní pojmy

Správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.

Správa daní se řídí Daňovým řádem, Zákon č. 280/2009 Sb. v platném znění. Upravuje pravidla jednání jednotlivých subjektů v průběhu správy daní, vymezuje zároveň jejich práva a povinnosti. Osoby, které se těchto jednání účastní se nazývají osoby zúčastnění při správě daní.



Jsou to:

- **úřední osoby (zaměstnanci správce daně)**
- **daňové subjekty a jejich zástupci**
- **třetí osoby**

Daňový subjekt podává veškerá podání a jedná při správě daní s místně a věcně příslušným správcem daně.

Místní příslušnost správce daně se řídí:

- u fyzické osoby bydlištěm
- u právnické osoby sídlem společnosti

Při výběru některých daní se místní působnost stanoví odlišně (např. u daně z nemovitých věcí).

Správce daně postupuje při správě daní v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům a v takovém rozsahu, k nimž mu byla zákonem svěřena. Správce daně přitom využívá jen takové prostředky, které daňové subjekty nejméně zatěžují a přitom umožňují dosáhnout cíle správ daní. Zároveň správce daně postupuje bez zbytečných průtahů a tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady.

Daňový subjekt má práva a povinnosti týkající se správného zjištění a stanovení daně po dobu běhu lhůty pro stanovení daně a při placení daně po dobu, ve které lze požadovat placení nedoplatku a to i v případě, že přestal být daňovým subjektem.

2. Fáze správy daní

Správu daní lze z hlediska časového postupu rozdělit do následujících základních fází:

- registrační řízení
- nalézací řízení
- placení daní

Registrační řízení předchází vlastnímu daňovému řízení. Slouží k podchycení daňových subjektů a podstatných skutečností pro budoucí stanovení, evidenci a výběr daní.

Registrační povinnost má každý daňový subjekt, který získal oprávnění k podnikatelské činnosti. Správce daně vydá o registraci osvědčení, jehož součástí je přidělení daňového identifikačního čísla (DIČ).

Daňový subjekt musí zároveň oznamovat správci daně změny všech podstatných skutečností uvedených v přihlášce k registraci.

Nalézací řízení je část řízení, ve které správce daně vyměří případně doměří daň. Vyměřuje se nejen daň, ale i daňová ztráta. Jako podklad slouží daňová tvrzení, která je povinen podle zákona podávat daňový subjekt.



Daňová tvrzení členíme podle druhů na:

- daňové přiznání
- daňové hlášení
- Vyúčtování daně

Dále rozlišujeme daňová tvrzení:

- Řádná (vyměření daně v zákonem stanovené lhůtě)
- Opravná (oprava vypočtené daně ve lhůtě řádného tvrzení)
- Dodatečná (doměření daně na základě nově zjištěných skutečností)

Lhůty podání řádných daňových přiznání jsou vymezeny daňovými zákony.

Lhůta pro stanovení daně je tři roky a počíná běžet dnem, ve kterém uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení.

Nástrojem k prověření stanovené výše daně je **daňová kontrola**. Předmětem daňové kontroly jsou daňové povinnosti, tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správně zjištění a stanovení daně. Daňová kontrola se provádí u daňového subjektu. Může být prováděna i na místě, které bude vzhledem k účelu kontroly nejvhodnější. Daňový subjekt je povinen umožnit správci daně zahájení a provedení daňové kontroly.

3. Placení a evidence daní

Daně se evidují podle daňových příjmů. Každá daň má svůj příjmový účet.

Ke každému daňovému subjektu zaregistrovanému u správce daně je vytvořen osobní daňový účet, na který směřují jeho platby.

Není-li zvláštním daňovým zákonem stanoveno jinak, den splatnosti daně je totožný s posledním dnem lhůty pro podání daňového přiznání za příslušné zdaňovací období.

Na žádost daňového subjektu nebo z moci úřední může stanovit správce daně náhradní lhůty splatnosti prostřednictvím posečkáni daně nebo povolení splátek daně.

Za neplnění povinností vůči správce daně mohou být daňovému subjektu uloženy peněžité sankce, nazývané **příslušenství daně**.

Patří mezi ně zejména:

- pokuta
- penále
- úrok z prodlení
- exekuční náklady



Úroky z prodlení, penále a pokuta za opožděné tvrzení daně následují osud daně. Daňový subjekt je povinen platit zálohy na daň ve výši a lhůtách stanovených zákonem v průběhu zdaňovacího období.

Lhůta pro placení daně činí šest let a začíná běžet dnem splatnosti daně.

III. Silniční daň

Silniční daň upravuje zákon č. 16/1993 Sb. o dani silniční v platném znění.

1. Poplatníci

Poplatníkem silniční daně je fyzická nebo právnická osoba, která:

- Je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice v registru vozidel a je zapsána v technickém průkazu
- Zaměstnavatel, který vyplácí svému zaměstnanci cestovní náhrady za použití osobního automobilu, pokud daňová povinnost nevznikla již provozovateli.

Je-li u téhož vozidla více poplatníků, platí daň společně a nerozdílně.

2. Předmět daně

Předmětem silniční daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v České republice, používaná k podnikání nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti, nebo jsou používána v přímé souvislosti s podnikáním.

Silniční motorová vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 t, určená výlučně pro přepravu nákladů jsou předmětem silniční daně, i když nejsou používána k podnikání (!!osvobození v dalších paragrafech) .

Předmětem silniční daně nejsou speciální vozidla, která jsou vyrobena za jiným účelem, jako na příklad traktory a pracovní stroje.

Od silniční daně jsou osvobozeny některé druhy vozidel a některá vozidla používaná na vymezené účely.

Druhy vozidel osvobozené od silniční daně:

- Jednostopá vozidla
- Vozidla se třemi koly
- Vozidla na elektrický nebo hybridní pohon
- Vozidla na palivo LPG, stlačený zemní plyn nebo E85

Některá vozidla používaná na vymezené účely osvobozená od silniční daně:

- Vozidla ozbrojených sil a policie
- Vozidla požární ochrany



- Vozidla zdravotnické, důlní a horské záchranné služby
- Speciální vozidla pro údržbu a čištění komunikací a další

3. Základ daně

Základ daně je vyjádřen ve fyzických jednotkách, které se liší podle druhů vozidel.

Jedná se o:

- Zdvihový objem válců v motoru v cm^3 u osobních automobilů
- největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel
- Součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů

Potřebné údaje zjistí poplatník v technickém průkaze vozidla.

Sazby daně jsou dány absolutními částkami, které jsou diferencovány podle druhů vozidel.

Daň může být snížena:

- U vozidel, která jsou podle údajů zapsaných v technickém průkaze určena pro činnost výrobní povahy v rostlinné výrobě
- - v návaznosti na stáří vozidla podle data první registrace vozidla
- Pro užitková vozidla, pokud nejsou používána k podnikání

U vozidel registrovaných do 31. 12. 1989 se uplatňuje **zvýšená sazba daně**.

U kombinované dopravy při přepravě zboží lze uplatnit **slevu na dani**. Sleva na dani je diferencovaná podle počtu jízd v kombinované dopravě ve zdaňovacím období. Nárok na slevu na dani prokazuje poplatník přepravními doklady.

4. Placení daně

Zdaňovacím obdobím pro silniční daň je kalendářní rok. Daňové přiznání k silniční dani je poplatník povinen podat v zákonem stanovené lhůtě po uplynutí zdaňovacího období (tj. do 31. ledna), za které je daň vyměřována a placena. Daň se platí předem zálohově během zdaňovacího období ve čtyřech zálohách. Silniční daň, respektive její doplatek, je splatná ve lhůtě pro podání daňového přiznání.

IV. Ostatní daně

1. Selektivní daně

a) Spotřební daně

Spotřební daně upravuje zákon č. 353/2003 Sb. Zákon o spotřebních daních v platném znění. Spotřební daně se uplatňují pouze jednou. Zároveň jsou součástí základu daně pro výpočet daně z přidané hodnoty.

Předmětem spotřebních daní jsou vybrané výrobky vyrobené na daňovém území Evropského společenství nebo na daňové území Evropského společenství dovezené.